



LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2017 M. RUGSĖJO 18 D. ĮSAKYMO NR. D1-778 „DĖL IŠMETAMŲ TERŠALŲ IŠ VIDUTINIŲ KURĄ DEGINANČIŲ ĮRENGINIŲ NORMŲ PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO

2020 m. liepos 22 d. Nr. D1-447
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugsėjo 18 d. įsakymą Nr. D1-778 „Dėl Išmetamų teršalų iš vidutinių kurą deginančių įrenginių normų patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL IŠMETAMŲ TERŠALŲ IŠ VIDUTINIŲ KURĄ DEGINANČIŲ ĮRENGINIŲ NORMŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 6 straipsnio 5 dalies 4 ir 8 punktais, Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 15 straipsnio 3 dalimi ir įgyvendindamas 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/2193 dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo:

1. T v i r t i n u Išmetamų teršalų iš vidutinių kurą deginančių įrenginių normas (toliau – Normos) (pridedama).

2. P a v e d u :

2.1. Aplinkos apsaugos agentūrai Normų VII skyriuje nurodytais terminais teikti Europos Komisijai tame skyriuje nurodytas ataskaitas.

2.2. Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos kontroliuoti Normų, išskyrus Normų VII skyriaus, laikymąsi.“

Aplinkos ministras

Kęstutis Mažeika

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2017 m. rugsėjo 18 d. Nr. D1-778
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2020 m. liepos 22 d. įsakymo Nr. D1-447
redakcija)

IŠMETAMŲ TERŠALŲ IŠ VIDUTINIŲ KURĄ DEGINANČIŲ ĮRENGINIŲ NORMOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Išmetamų teršalų iš vidutinių kurą deginančių įrenginių normos (toliau – Normos) nustato kurą deginančių įrenginių į aplinkos orą išmetamo sieros dioksido (SO₂), azoto oksidų (NO_x), kietųjų dalelių (KD) ribines vertes, jų taikymo tvarkos ir kontrolės, išmetamo į aplinkos orą šių teršalų kiekio apskaitos, mažinimo, anglies monoksido (CO) išmetamo kiekio stebėsenos ir apskaitos, visuomenei ir Europos Komisijai teikiamos informacijos reikalavimus.

2. Neatsižvelgiant į naudojamo kuro rūšį, Normos taikomos:

2.1. kurą deginantiems įrenginiams, kurių vardinė (nominali) šiluminė galia lygi arba didesnė kaip 1 MW, bet nesiekia 50 MW (toliau – vidutiniai KDĮ);

2.2. naujų vidutinių KDĮ junginiams, įskaitant tuos, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra 50 MW arba didesnė, išskyrus atvejus, kai tokiems junginiams taikomi Specialieji reikalavimai dideliems kurą deginantiems įrenginiams, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 486 „Dėl Specialiųjų reikalavimų dideliems kurą deginantiems įrenginiams patvirtinimo“ (toliau – Specialieji reikalavimai dideliems kurą deginantiems įrenginiams), Atliekų deginimo aplinkosauginiai reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 699 „Dėl Atliekų deginimo aplinkosauginių reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Atliekų deginimo reikalavimai);

2.3. mažesnės kaip 1 MW vardinės (nominalios) šiluminės galios kurą deginantiems įrenginiams, kurių išmetamosios dujos šalinamos per bendrą kaminą su kitomis kurą deginančių įrenginių dujomis, kai visų per bendrą kaminą išmetamąsias dujas šalinančių kurą deginančių įrenginių vardinės (nominalios) šiluminės galios suma lygi arba didesnė kaip 1 MW, bet nesiekia 50 MW, ir, vadovaujantis Normų 10 punktu, šie įrenginiai laikomi vienu kurą deginančiu įrenginiu.

3. Normos netaikomos:

3.1. kurą deginantiems įrenginiams, kuriems taikomi Specialieji reikalavimai dideliems kurą deginantiems įrenginiams;

3.2. kurą deginantiems įrenginiams (varikliams), kurie įmontuoti ne keliais judančiuose mechanizmuose;

3.3. ūkininkų sodybose naudojamiems kurą deginantiems įrenginiams, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra mažesnė arba lygi 5 MW ir kuriuose kurui naudojamas tik neperdirbtas naminių paukščių mėšlas, kaip nurodyta 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1069/2009 kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (Šalutinių gyvūninių produktų reglamentas), 9 straipsnio a punkte;

3.4. įrenginiams, gamybos procese naudojamiems degimo produktus tiesioginiam daiktų ar medžiagų šildymui, džiovinimui ar kitokiam apdorojimui, t. y. technologiniams įrenginiams, iš kurių į aplinkos orą išmetami kuro deginimo metu susidarę teršalai su vykdomo technologinio proceso metu susidariusiais teršalais;

3.5. kurą deginantiems įrenginiams, kuriuose dujiniai degimo produktai naudojami tiesioginiam šildymui, kai šildomos pastatų vidaus patalpos siekiant pagerinti darbo vietų sąlygas;

3.6. antrinio deginimo įrenginiams, t. y. techniniams įrenginiams, skirtiems valyti išmetamąsias dujas jas deginant, kurie veikia kaip atskiri kurą deginantys įrenginiai;

- 3.7. transporto priemonių, laivų ar lėktuvų varikliams;
- 3.8. dujų turbinoms, dujiniams ir dyzeliniams varikliams, naudojamiems atviroje jūroje esančiose platformose;
- 3.9. įrenginiams, skirtiems katalizinio krekingo katalizatoriams regeneruoti;
- 3.10. sieros vandenilio perdirbimo į sierą įrenginiams;
- 3.11. chemijos pramonėje naudojamiems reaktoriams;
- 3.12. kokso krosnims;
- 3.13. regeneraciniams oro šildytuvams (kauperiams);
- 3.14. krematoriumams;
- 3.15. kurą deginantiems įrenginiams, deginantiems naftos perdirbimo kurą atskirai arba kartu su kitomis kuro rūšimis energijai gaminti naftos ir dujų perdirbimo gamyklose;
- 3.16. regeneravimo katilams, esantiems popieriaus masės gamybos įrenginiuose;
- 3.17. atliekų deginimo ir bendro atliekų deginimo įrenginiams, kuriems taikomi Atliekų deginimo reikalavimai;
- 3.18. veiklai, susijusiai su kurą deginančių įrenginių moksliniais tyrimais, plėtra arba bandymais;
- 3.19. kurą deginantiems įrenginiams, kuriems taikomos Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normos LAND 43-2013, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. D1-244 „Dėl Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 patvirtinimo.

II SKYRIUS SĄVOKOS

- 4. Normose vartojamos sąvokos:
 - 4.1. **azoto oksidai (NO_x)** – azoto oksidas ir azoto dioksidas, išreikšti azoto dioksidu (NO₂);
 - 4.2. **biomasė** – vienas iš toliau nurodytų dalykų:
 - 4.2.1. produktai, kuriuos sudaro iš žemės ūkio arba miškininkystės veiklos gauta augalinė medžiaga, kuri gali būti naudojama kaip kuras energijai gauti;
 - 4.2.2. šios atliekos:
 - 4.2.2.1. žemės ūkio ir miškininkystės augalinės atliekos;
 - 4.2.2.2. maisto perdirbimo pramonės augalinės atliekos, jeigu gaunama šiluma yra panaudojama;
 - 4.2.2.3. pluoštinės augalinės atliekos, gaunamos gaminant pirminę popieriaus masę ir popierių iš popieriaus masės, jeigu jos yra kartu sudeginamos gamybos vietoje, o gauta šiluma panaudojama;
 - 4.2.2.4. kamštienos atliekos;
 - 4.2.2.5. medienos atliekos, išskyrus tas medienos atliekas, kuriose dėl medžiagų apdirbimo medienos konservantais arba padengimo gali būti halogenintų organinių junginių arba sunkiųjų metalų, įskaitant visų pirma statybų arba griovimo medienos atliekas;
 - 4.3. **dujinis variklis** – vidaus degimo variklis, kuris veikia pagal Otto ciklą ir kuriame dujiniams degalams deginti naudojamas kibirkštinis uždegimas;
 - 4.4. **dyzelinis variklis** – vidaus degimo variklis, kuris veikia pagal dyzelinį ciklą ir kuriame skystiesiems degalams deginti naudojamas slėginis uždegimas (uždegimas suspaudimu);
 - 4.5. **dujų turbina** – rotacinė mašina, šilumos energiją paverčianti mechaniniu darbu, dažniausiai susidedanti iš kompresoriaus, šiluminio įtaiso, kuriame darbiniam skysčiui šildyti oksiduojamas kuras, ir turbinos; joms priskiriamos tiek atvirojo ciklo, tiek kombinuotojo ciklo dujų turbinos, taip pat kogeneracijos veiksena dujų turbinos; visos jos gali būti su papildomu deginimu arba be jo;
 - 4.6. **dvejopų degalų variklis** – vidaus degimo variklis, kuriame naudojamas slėginis uždegimas (uždegimas suspaudimu) ir kuris degindamas skystuosius degalus veikia pagal dyzelinį ciklą, o degindamas dujinius degalus – pagal Otto ciklą;

4.7. **esamas vidutinis kurą deginantis įrenginys** – vidutinis KDI, pradėjęs veikti anksčiau nei 2018 m. gruodžio 20 d.;

4.8. **gamtinės dujos** – žemės gelmėse natūraliai susidarantis metanas, kuriame yra ne daugiau kaip 20 % (tūrio) inertinių dujų ir kitų sudedamųjų dalių;

4.9. **išmetamosios dujos** – per dūmtakį iš kurą deginančio įrenginio šalinamos dujos, turinčios kietų, skystų ar dujinių teršalų;

4.10. **išmetamo teršalo ribinė vertė** – leidžiamas medžiagos, esančios kurą deginančio įrenginio išmetamosiose dujose, kiekis, kuris gali būti išmetamas į orą per nustatytą laikotarpį;

4.11. **įvairų kurą deginantis įrenginys** – kurą deginantis įrenginys, kuriame vienu metu arba pakaitomis gali būti deginamas dviejų arba daugiau rūšių kuras;

4.12. **kaminas** – statinys (konstrukcija), kuriame yra vienas arba daugiau dūmtakių, per kuriuos išmetamosios dujos išleidžiamos į aplinkos orą;

4.13. **kietosios dalelės** – bet kokios formos, sandaros ar tankio kietosios dalelės, kurios ėminių ėmimo vietoje esančiomis sąlygomis pasklidusios dujinėje fazėje. Tokias daleles galima surinkti filtruojant (jos lieka ant filtro ir prieš jį) nustatytais sąlygomis paimtus reprezentatyvius tiriamų dujų ėminius ir jas nustatytais sąlygomis išdžiovinant;

4.14. **kuras** – dujinė, skystoji arba kietoji degioji medžiaga, naudojama energijai gauti deginimo įrenginiuose;

4.15. **kurą deginantis įrenginys** – techninis įrenginys, kuriame kuras oksiduojamas, siekiant panaudoti degimo proceso metu gautą šilumą;

4.16. **naftos perdirbimo kuras** – kietoji, skystoji arba dujinė degioji medžiaga, gaunama žalios naftos perdirbimo proceso distiliavimo ir konvertavimo etapuose, įskaitant naftos perdirbimo dujas, sintetines dujas, naftos perdirbimo alyvas ir naftos koksą;

4.17. **naujas vidutinis kurą deginantis įrenginys** – vidutinis kurą deginantis įrenginys, pradėjęs veikti 2018 m. gruodžio 20 d. arba vėliau;

4.18. **teršalų išmetimas** – medžiagų išmetimas į orą iš kurą deginančio įrenginio;

4.19. **vidaus degimo variklis** – dujinis variklis, dyzelinis variklis arba dvejojo kuro variklis;

4.20. **kurą deginančio įrenginio veikimo valandos** – valandomis išreikštas laikas, kai kurą deginantis įrenginys veikia ir į aplinkos orą išmeta teršalus, išskyrus paleidimo ir stabdymo laikotarpius.

5. Terminas „**vardinė (nominali) šiluminė galia**“ (toliau – nominali šiluminė galia) suprantamas, kaip apibrėžtas Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme (toliau – Energetikos įstatymas). Nominalią šiluminę galią patvirtinančiu dokumentu laikomas įrenginio (katilo) gamintojo išduotas dokumentas arba pagal Energetikos įstatymą Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos nustatyta tvarka kompetentingos institucijos išduotas dokumentas.

6. Terminas „**atliekos**“ suprantamas, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme.

7. Terminai „**gazolis**“ ir „**mazutas**“ suprantami, kaip apibrėžti Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomuose kokybės rodikliuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos energetikos ministro, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 1-348/D1-1014/3-742 „Dėl Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių patvirtinimo“.

8. Terminas „**veiklos vykdytojas**“ suprantamas, kaip apibrėžta Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu D1-259 „Dėl Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės); terminas „**zona**“ suprantama, kaip apibrėžta Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkos apraše, patvirtintame aplinkos ministro 2001 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 596 „Dėl Aplinkos oro kokybės vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

9. Terminas „šildymo sezonas“ suprantamas, kaip apibrėžtas Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme.

III SKYRIUS IŠMETAMŲJŲ DUJŲ ŠALINIMAS IŠ KURĄ DEGINANČIO ĮRENGINIO

10. Ūkinės veiklos objekte iš dviejų ar daugiau naujų vidutinių KDI arba iš dviejų ar daugiau esamų vidutinių KDI sudarytas junginys, kai išmetamosios dujos šalinamos per bendrą kaminą arba, atsižvelgiant į techninius ir ekonominius veiksnius, Aplinkos apsaugos agentūros sprendimu, jos gali būti šalinamos per bendrą kaminą, laikomas vienu vidutiniu KDI.

11. Iš Normų 10 punkte nurodytų vidutinių KDI sudaryto junginio vardinė šiluminė galia apskaičiuojama sudedant visų junginių sudarančių įrenginių bendrą vardinę šiluminę galią.

12. Projektuojant naują kaminą, jo aukštis turi būti parenkamas toks, kad išmesti ir aplinkos ore pasklidę teršalai, įvertinus esamą oro užterštumo lygį, nesudarytų sąlygų viršyti ribines aplinkos oro užterštumo vertes, nustatytas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo ir Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“.

13. Iš veikiančiame ūkinės veiklos objekte, kuriame yra kurą deginantis įrenginys, naujai statomo kurą deginančio įrenginio išmetamosios dujos į aplinkos orą turi būti šalinamos per esamo kurą deginančio įrenginio kaminą, išskyrus atvejus, kai to padaryti neįmanoma dėl techninių aplinkybių, kurias veiklos vykdytojas turi pagrįsti projektine dokumentacija.

IV SKYRIUS IŠMETAMŲ TERŠALŲ RIBINĖS VERTĖS

14. Vidutiniams KDI išmetamų teršalų ribinės vertės taikomos taip:

14.1. esamiems vidutiniams KDI, kurių vardinė šiluminė galia yra 1 MW ar didesnė ir 5 MW ar mažesnė, išskyrus vidaus degimo variklius (toliau – variklis) ir dujų turbinas, nuo 2030 m. sausio 1 d. taikomos Normų priedo 2 punkte nurodytos išmetamų teršalų ribinės vertės;

14.2. esamiems vidutiniams KDI, kurių vardinė šiluminė galia yra didesnė kaip 5 MW, išskyrus variklius ir dujų turbinas, nuo 2025 m. sausio 1 d. taikomos Normų priedo 3 punkte nurodytos išmetamųjų teršalų ribinės vertės;

14.3. esamiems varikliams ir dujų turbinoms nuo 2025 m. sausio 1 d. (nuo 2030 m. sausio 1 d., jei vidutinių KDI vardinė šiluminė galia yra mažesnė arba lygi 5 MW) taikomos Normų priedo 4 punkte nurodytos išmetamų teršalų ribinės vertės;

14.4. naujiems vidutiniams KDI, išskyrus variklius ir dujų turbinas, nuo 2018 m. gruodžio 20 d. taikomos Normų priedo 5 punkte nustatytos išmetamųjų teršalų ribinės vertės;

14.5. naujiems varikliams ir dujų turbinoms nuo 2018 m. gruodžio 20 d. taikomos Normų priedo 6 punkte nurodytos išmetamųjų teršalų ribinės vertės;

14.6. esamiems vidutiniams KDI, kurie sudaro kurą deginančių įrenginių junginį, kurio išmetamosios dujos šalinamos per vieną bendrą kaminą, o junginio bendra vardinė šiluminė galia yra lygi arba didesnė kaip 50 MW, ir kuriems netaikomi Normų 2.2 papunktyje nurodytų teisės aktų reikalavimai, taikomos Normų priedo 3 punkte nurodytos ribinės vertės.

15. Įvairių kurą deginantiems įrenginiams išmetamų teršalų ribinės vertės nustatomos taip:

15.1. kai įvairios kuro rūšys deginamos pakaitomis – atitinkamame Normų priede nurodyta konkrečiu laikotarpiu deginamo kuro rūšį atitinkanti teršalo ribinė vertė, t. y. deginant dujinį kurą, turi būti laikomasi dujinio kuro deginimui nustatytų išmetamų teršalų ribinių verčių, deginant kietąjį kurą, – kietojo kuro deginimui nustatytų išmetamų teršalų ribinių verčių ir t. t.;

15.2. kai dviejų ar daugiau rūšių kuras deginamas vienu metu, konkretaus išmetamo teršalo ribinė vertė apskaičiuojama:

15.2.1. imant kiekvienai atskirai kuro rūšiai taikomą ribinę vertę, nurodytą atitinkamame Normų priedo punkte, atsižvelgiant į kurą deginančio įrenginio vardinę (nominalią) šiluminę galią;

15.2.2. kiekvienai kuro rūšiai kiekvieno išmetamo teršalo ribinė vertė apskaičiuojama dauginant tam teršalui pagal 15.2.1 papunktį nustatytą ribinę vertę iš kiekvieną kuro rūšį deginančio įrenginio nominalios šiluminės galios ir gautų sandaugų sumą dalijant iš vidutinio KDI nominalios šiluminės galios.

Iš įvairių kurų vienu metu deginančio įrenginio išmetamų teršalų (pvz., SO₂) ribinės vertės skaičiavimo pavyzdys.

45 MW naujas kurą deginantis įrenginys, sudarytas iš dviejų atskirų 10 MW ir 35 MW KDI, kurių išmetamosios dujos šalinamos per bendrą kaminą, kuriame vienu metu 10 MW galios katile 5 MW galia deginama skalūnų alyva (skystasis kuras, išskyrus gazolį), o 35 MW galios katile 20 MW galia deginamos suskystintos dujos (dujinis kuras, išskyrus gamtines dujas).

Iš Normų priedo pasirenkamos kurą deginančio įrenginio nominalią šiluminę galią atitinkančios SO₂ ribinės vertės (RV): suskystintų dujų deginimo atveju RV_{SO₂} – 35 mg/Nm³, skalūnų alyvos atveju RV_{SO₂} – 350 mg/Nm³.

$$\text{Apskaičiuota } RV_{SO_2} \text{ (iš KDI)} = ((35 \times 20) + (350 \times 5)) / (5 + 20) = 98 \text{ mg/Nm}^3.$$

15.3. kai dviejų ar daugiau rūšių kuras deginamas vienu metu, tačiau, vadovaujantis Normų 10 punktu, išmetamosios dujos šalinamos per atskirus kaminus, konkrečiam junginių sudarančiam ir per atskirą kaminą išmetamąsias dujas šalinančiam kurą deginančiam įrenginiui taikoma Normų priede nurodyta deginamo kuro rūšį atitinkanti teršalo ribinė vertė.

16. Aplinkos apsaugos agentūra gali atleisti veiklos vykdytoją nuo pareigos laikytis Normų priede nurodytų išmetamų teršalų ribinių verčių, kai vidutiniame KDI, kuriame naudojamas tik dujinis kuras, išimtiniais atvejais reikia pradėti naudoti kitų rūšių kurą dėl staigiai nutraukto dujų tiekimo ir jame reikėtų įmontuoti pagalbinę taršos mažinimo įrangą. Laikotarpis, kuriuo taikoma tokia išimtis, turi neviršyti dešimties dienų, išskyrus atvejus, kai veiklos vykdytojas pateikia pagrindimą taikyti ilgesnį laikotarpį. Šiuo laikotarpiu vidutiniams KDI, atsižvelgiant į jų vardinę šiluminę galią, taikomos Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013, patvirtintų aplinkos ministro 2013 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. D1-244 „Dėl Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 patvirtinimo“ (toliau – Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normos LAND 43-2013), 2 priede nustatytos teršalų ribinės vertės.

17. Aplinkos apsaugos agentūra gali atleisti veiklos vykdytoją nuo pareigos laikytis Normų priede nustatytų SO₂ ribinių verčių vidutiniame KDI, kuriame paprastai naudojamas mažai sieros turintis kuras, jei veiklos vykdytojas negali laikytis SO₂ ribinių verčių nutraukus tokio kuro tiekimą dėl didelio tokio kuro trūkumo. Ši išimtis negali būti taikoma ilgiau kaip šešis mėnesius. Šiuo laikotarpiu vidutiniams KDI, atsižvelgiant į jų vardinę šiluminę galią, taikomos Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 2 priede nustatytos SO₂ ribinės vertės.

18. Iki 2030 m. sausio 1 d. Aplinkos apsaugos agentūra gali atleisti veiklos vykdytoją nuo pareigos esamuose vidutiniuose KDI, kurių vardinė šiluminė galia yra didesnė kaip 5 MW, laikytis Normų priede nustatytų išmetamų teršalų ribinių verčių, jei ne mažiau kaip 50 % įrenginyje pagaminto naudingos šilumos kiekio (taikant slenkantį penkerių metų vidurkį) tiekama garų arba karšto vandens pavidalu į viešą centralizuoto šilumos tiekimo sistemą. Tokiu atveju SO₂ ir kietosioms dalelėms nustatytos ribinės vertės negali viršyti atitinkamai 1100 mg/Nm³ ir 150 mg/Nm³, NO_x ribinė vertė – Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 2 priede nustatytos NO_x ribinės vertės, atsižvelgiant į vidutinių KDI vardinę šiluminę galią.

19. Iki 2030 m. sausio 1 d. Aplinkos apsaugos agentūra gali atleisti veiklos vykdytoją nuo pareigos esamuose vidutiniuose KDI, kurių vardinė šiluminė galia didesnė kaip 5 MW ir kurie naudojami dujų kompresorių stotyse, kurios būtinos siekiant užtikrinti nacionalinės dujų perdavimo sistemos saugą ir saugumą, laikytis Normų priedo 4 punkte nustatytų NO_x ribinių verčių. Šiuo atveju taikomos Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 2 priede nustatytos NO_x ribinės vertės, atsižvelgiant į KDI vardinę šiluminę galią.

20. Aplinkos apsaugos agentūra gali atleisti veiklos vykdytoją nuo pareigos laikytis Normų priedo 2–4 punktuose nustatytos išmetamų teršalų ribinės vertės esamiems vidutiniams KDI, jei jie veikia ne daugiau kaip 500 kurą deginančio įrenginio veikimo valandų per metus (taikant slenkantį penkerių metų vidurkį). Jeigu vidutinis KDI naudojamas šilumos gamybai, nusistovėjus ypatingai šaltiems orams, šis laikas gali būti prailgintas iki 1000 kurą deginančio įrenginio veikimo valandų, tačiau visais atvejais kietąjį kurą deginančių vidutinių KDI išmetamoms kietosioms dalelėms taikoma 200 mg/Nm^3 ribinė vertė. Tokiais atvejais kitiems teršalams taikomos Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 2 priede nustatytos ribinės vertės, atsižvelgiant į vidutinio KDI vardinę šiluminę galią.

21. Aplinkos apsaugos agentūra gali atleisti veiklos vykdytoją nuo pareigos laikytis Normų priedo 5 ir 6 punktuose nustatytos išmetamųjų teršalų ribinės vertės naujiems vidutiniams KDI, jei jie veikia ne daugiau kaip 500 kurą deginančio įrenginio veikimo valandų per metus (taikant slenkantį trejų metų vidurkį), tačiau bet kuriuo atveju kietąjį kurą deginančių vidutinių KDI išmetamoms kietosioms dalelėms taikoma 100 mg/Nm^3 ribinė vertė. Tokiais atvejais kitiems išmetamiems teršalams (kietosioms dalelėms – tik deginant nekietąjį kurą) taikomos Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 2 priede nustatytos ribinės vertės, atsižvelgiant į vidutinio KDI vardinę šiluminę galią.

V SKYRIUS

IŠMETAMŲ TERŠALŲ RIBINĖS VERTĖS LAIKYMO SI KONTROLĖ

22. Veiklos vykdytojas privalo vykdyti iš kiekvieno vidutinio KDI išmetamų teršalų (SO_2 , NO_x ir kietųjų dalelių) ribinių verčių laikymosi kontrolę, išmetamo CO koncentracijos matavimus. Visus rezultatus registruoja veiklos vykdytojas ir apdoroja taip, kad pagal Normų 43 ir 45 punktų nuostatas būtų galima patikrinti, ar neviršijama išmetamų teršalų ribinė vertė.

23. Vidutiniuose KDI, kuriuose, kad būtų neviršijamos išmetamų teršalų ribinės vertės, naudojama pagalbinė taršos mažinimo įranga, veiklos vykdytojas registruoja duomenis ar informaciją, kuria įrodomas veiksmingas nuolatinis tokios įrangos veikimas.

24. Vidutinį KDI eksploatuojantis veiklos vykdytojas saugo:

24.1. išduotą leidimą ir susijusią informaciją;

24.2. Normų 22 ir 23 punktuose nurodytą informaciją;

24.3. jei taikomos Normų 20 ir 21 punkte numatytos išimtys, – duomenis apie kurą deginančio įrenginio veikimo valandas;

24.4. duomenis apie įrenginyje naudojamo kuro rūšį, kiekį ir visus pagalbinės taršos mažinimo įrangos veikimo sutrikimus ar gedimą;

24.5. duomenis apie išmetamų teršalų ribinių verčių nesilaikymo atvejus ir priemones, kurių imtasi, kaip nurodyta Normų 26 punkte.

25. Veiklos vykdytojas, gavęs Aplinkos apsaugos agentūros arba Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD) prašymą, kuo skubiau pateikia Normų 22 punkte išvardytus duomenis ir informaciją.

26. Jeigu nustatomas iš vidutinio KDI į aplinkos orą išmetamų teršalų ribinės vertės viršijimas, veiklos vykdytojas per vieną darbo dieną nuo viršijimo užfiksavimo privalo informuoti AAD apie ribinės vertės nesilaikymo atvejį ir priemones, kurių imamasi šalinant neatitikimus. Kai ribinės vertės viršijimo per penkias darbo dienas pašalinti nepavyksta, veiklos vykdytojas per vieną darbo dieną apie tai privalo informuoti AAD ir nurodo, kokias priemones taikys. Veiklos vykdytojui pašalinus išmetamų teršalų ribinių verčių nesilaikymo priežastis, apie tai nedelsiant turi būti informuojamas AAD ir nurodoma nesilaikymo trukmė.

27. Veiklos vykdytojas užtikrina, kad kurą deginančio įrenginio paleidimo ir stabdymo laikotarpis būtų kuo trumpesnis.

28. Normose nustatytų ribinių verčių laikymasis kontroliuojamas ir CO koncentracija matuojama vykdant į aplinkos orą išmetamų Normų priede nurodytų teršalų ir CO koncentracijos matavimą kurą deginančiam įrenginiui veikiant įprastinėmis jo eksploatavimo sąlygomis (pvz.,

neatsižvelgiama į įrenginio paleidimo ir stabdymo laikotarpiais išmatuotas vertes), nenuolatinių (periodinių) matavimų būdu. Matavimai turi būti atliekami vadovaujantis Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų laboratorinės kontrolės metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis aplinkos ministro 2004 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. D1-68 „Dėl Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų laboratorinės kontrolės metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.

29. Išmetamų į aplinkos orą teršalų nenuolatinius matavimus gali atlikti laboratorijos, kurios turi leidimą tokius matavimus atlikti pagal Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-711 „Dėl Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

30. Iš vidutinių KDI, kurių nominali šiluminė galia 1 MW ir didesnė, bet nesiekia 10 MW, ir kuriuose kurui naudojamas dujinis kuras, išmetamų į aplinkos orą teršalų ribinės vertės laikymasis turi būti patikrintas ne rečiau kaip vieną kartą per trejus metus šildymo sezono laikotarpiu.

31. Iš vidutinių KDI, kurių nominali šiluminė galia 1 MW ir didesnė, bet nesiekia 10 MW, ir kuriuose kurui naudojamas skystasis arba kietasis kuras, išmetamų į aplinkos orą teršalų ribinės vertės laikymasis turi būti patikrintas ne rečiau kaip vieną kartą per šildymo sezoną.

32. Iš vidutinių KDI, kurių nominali šiluminė galia 10 MW ir didesnė, išmetamų į aplinkos orą teršalų ribinės vertės laikymasis turi būti patikrintas ne rečiau kaip du kartus per metus. Vienas tikrinimas turi būti atliekamas šildymo sezono laikotarpiu.

33. Iš vidutinių KDI, kurių nominali šiluminė galia 1 MW ir didesnė, bet ne didesnė kaip 20 MW, išmetamo į aplinkos orą CO koncentracija turi būti matuojama ne rečiau kaip kas trejus metus šildymo sezono laikotarpiu.

34. Iš vidutinių KDI, kurių nominali šiluminė galia didesnė kaip 20 MW, išmetamo į aplinkos orą CO koncentracija turi būti išmatuota ne rečiau kaip vieną kartą per metus šildymo sezono laikotarpiu.

35. Pirmieji išmetamų į aplinkos orą teršalų ribinės vertės laikymosi kontrolės matavimai ir CO koncentracijos matavimai atliekami per 4 mėnesius nuo leidimo išdavimo dienos arba veikimo pradžios dienos, pasirenkant iš jų vėlesnę datą. Vidutiniuose KDI, kuriems taikomos Normų 20 ir 21 punktų nuostatos, reguliarūs matavimai atliekami ne rečiau kaip kiekvieną kartą kas tiek kurą deginančio įrenginio veikimo valandų:

35.1. kiek sudaro maksimalus metinis kurą deginančio įrenginio veikimo valandų skaičius, padaugintas iš trijų, – vidutinių KDI, kurių vardinė šiluminė galia lygi arba didesnė kaip 1 MW ir lygi ar mažesnė kaip 20 MW, atveju;

35.2. kiek sudaro maksimalus metinis kurą deginančio įrenginio veikimo valandų skaičius, – vidutinių KDI, kurių vardinė šiluminė galia didesnė kaip 20 MW, atveju.

Bet kuriuo atveju matavimai atliekami ne rečiau kaip kas penkerius metus.

36. Vidutiniuose KDI, kuriuose naudojamas kelių rūšių kuras, išmetamųjų teršalų ribinių verčių laikymosi kontrolė vykdoma deginant kurą arba kuro mišinį, kuris greičiausiai lemia didžiausią išmetamųjų teršalų kiekį. Iš įvairių kurą deginančių įrenginių išmetamų į aplinkos orą teršalų ribinės vertės laikymasis turi būti patikrintas vadovaujantis Normų 30–35 punktuose nustatytu periodiškumu, taikomu kurui, kuris greičiausiai lemia didžiausią išmetamųjų teršalų kiekį.

37. Iš kurą deginančio įrenginio išmetamų teršalų ribinės vertės laikymasis kontroliuojamas matuojant teršalo koncentraciją kamine arba kurą deginančio įrenginio dūmtakyje įrengtoje mėginių paėmimo vietoje. Tose mėginių paėmimo vietose matuojama ir CO koncentracija.

38. Kai iš dviejų junginio nesudarančių vidutinių KDI išmetamosios dujos šalinamos per vieną bendrą kaminą, teršalų ribinės vertės laikymosi kontrolės matavimai ir CO koncentracijos matavimai atliekami atskirai iš kiekvieno įrenginio matuojant teršalų koncentraciją atitinkamų įrenginių dūmtakiuose. Išskirtiniais atvejais, kai techniškai neįmanoma atlikti teršalų koncentracijos matavimų atskirai iš kiekvieno vidutinio KDI, Aplinkos apsaugos agentūra gali nustatyti bendrą

įrenginiams taikomą išmetamo teršalo svertinę ribinę vertę, kuri apskaičiuojama kiekvienam įrenginiui taikomą konkretaus teršalo ribinę vertę dauginant iš to paties įrenginio šiluminės galios ir gautų sandaugų sumą dalijant iš vidutinių KDI suminės šiluminės galios.

39. Kai iš vidutinio KDI, kurį sudaro du ar daugiau atskirų vidutinių KDI, kurių išmetamosios dujos šalinamos per vieną bendrą kaminą, o išmetamų teršalų koncentracijos matavimo vietos įrengtos atskiruose dūmtakiuose, išmetamo teršalo faktinė koncentracija apskaičiuojama sumuojant iš kiekvieno vidutinio KDI išmetamo teršalo faktinės koncentracijos sandaugas su atitinkamo įrenginio šilumine galia ir gautą rezultatą (sumą) dalijant iš vidutinių KDI suminės šiluminės galios.

Faktinės iš vidutinio KDI išmetamo teršalo koncentracijos apskaičiavimo, kai matavimai atlikti atskirų katilų dūmtakiuose, pavyzdys.

Naujo vidutinio KDI, kurį sudaro 4 katilai, nominali šiluminė galia yra 45 MW. Šio vidutinio KDI išmetamų teršalų kontrolės metu veikė trys – 5, 10 ir 15 MW katilai, deginantys suskystintas dujas (suskystintas kuras, išskyrus gazolį). Atskiruose dūmtakiuose išmatuota NO_x koncentracija atitinkamai buvo 150, 185 ir 200 mg/Nm³.

Iš šio vidutinio KDI išmetamų NO_x faktinė koncentracija apskaičiuojama:

$$C_{NO_x} = \frac{(150 \times 5) + (185 \times 10) + (200 \times 15)}{5+10+15} = 186,67 \text{ mg/Nm}^3.$$

Kadangi iš naujo vidutinio KDI išmetamų NO_x ribinė vertė, deginant suskystintas dujas, pagal Normų priedą yra 200 mg/Nm³, ji matavimo metu neviršyta.

40. Atskiro išmetamo teršalo išmatuotos koncentracijos perskaičiavimui, esant standartinei O₂ koncentracijai, naudojama formulė:

$$C_{st} = C_{iš} \times \frac{21 - O_{2st}}{21 - O_{2iš}} ;$$

čia:

C_{st} – atskiro išmetamo teršalo koncentracija (mg/Nm³), perskaičiuota esant standartinei deguonies koncentracijai;

C_{iš} – atskiro išmetamo teršalo išmatuota koncentracija (mg/Nm³);

O_{2st} – standartinė deguonies koncentracija (tūrio procentais);

O_{2iš} – išmatuota deguonies koncentracija (tūrio procentais).

Skaičiavimo pavyzdys:

Išmatuota NO_x koncentracija yra 136 mg/Nm³. Išmatuota O₂ koncentracija – 2,1 %.

NO_x koncentracija, perskaičiuota esant standartinei O₂ koncentracijai, apskaičiuojama:

$$C_{NO_x \text{ st}} = 136 \times \frac{21 - 3}{21 - 2,1} = 129,5 \text{ mg/Nm}^3.$$

41. Kai išmetamosiose dujose išmatuojama NO₂ ir NO masės koncentracija (mg/Nm³), NO_x koncentracija išmetamosiose dujose apskaičiuojama pagal formulę:

$$C_{NO_x} = C_{NO_2} + 1,53 C_{NO}$$

42. Kai išmetamosiose dujose išmatuojama NO₂ ir NO tūrio koncentracija (milijoninėmis dalimis (ppm)), NO_x koncentracija išmetamosiose dujose apskaičiuojama pagal formulę:

$$C_{\text{NO}_x} = 2,05 (C_{\text{NO}_2} + C_{\text{NO}}).$$

43. Kai vykdomi nenuolatiniai (periodiniai) išmetamų teršalų koncentracijos matavimai, laikoma, kad teršalo ribinė vertė neviršyta, jeigu kiekvienas išmetamo teršalo koncentracijos matavimo rezultatas neviršija tam teršalui nustatytos ribinės vertės.

44. Veiklos vykdytojas vidutinio KDI išmetamų į aplinkos orą teršalų matavimui gali įdiegti automatines matavimo sistemas, kurios vykdytų nuolatinius matavimus. Šios sistemos turi būti tikrinamos atliekant lygiagrečius matavimus remiantis pamatiniais metodais ne rečiau kaip vieną kartą per metus; veiklos vykdytojas patikros rezultatus privalo pateikti Aplinkos apsaugos agentūrai ar AAD pareikalavus.

45. Išmetamų teršalų koncentracijas matuojant automatiškai (nuolatinio matavimo) būdu, privaloma vadovautis Specialiųjų reikalavimų dideliems kurų deginantiesiems įrenginiams nuostatomis, reglamentuojančiomis tokią teršalų išmetimo stebėseną.

46. Teršalų mėginių paėmimas, analizė atliekama ir Normų 45 punkte nurodytas alternatyvus išmetamų teršalų ribinių verčių laikymosi kontrolės būdas taikomas remiantis metodais, kuriuos taikant gaunami patikimi, reprezentatyvūs ir palyginami rezultatai. Laikoma, kad suderintus EN standartus atitinkantys metodai atitinka šį reikalavimą. Į paleidimo ir stabdymo laikotarpiais išmatuotas vertes neatsižvelgiama.

47. Į aplinkos orą išmetamų teršalų koncentracijos matavimų ir tyrimo rezultatų duomenis, informaciją ir dokumentus, nurodytus Normų 24 punkte, taip pat patikrinimų dokumentus veiklos vykdytojas ūkinės veiklos objekte turi saugoti ne trumpiau kaip šešerius metus ir pateikti AAD pareigūnams jiems pareikalavus.

VI SKYRIUS

NAUDOJAMO KURO IR Į APLINKOS ORĄ IŠMETAMO TERŠALŲ KIEKIO APSKAITA

48. Vidutinius KDI eksploatuojantys veiklos vykdytojai privalo vykdyti: kiekviename vidutiniame KDI per kalendorinius metus sunaudoto kuro apskaitą, iš kiekvieno vidutinio KDI per kalendorinius metus išmesto teršalų, kuriems Normose nustatytos ribinės vertės, kiekio apskaitą ir per kalendorinius metus išmetamo CO kiekio apskaitą.

49. Veiklos vykdytojai Normų 48 punkte nurodytos apskaitos ataskaitas turi rengti ir teikti vadovaudamiesi Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 408 „Dėl Teršalų išmetimo į aplinkos orą apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, neatsižvelgdami, ar išmetamam teršalui taršos leidime, išduotame vadovaujantis Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 „Dėl Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, ar taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime, išduotame vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-528 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, nustatytas išmetamo kiekio normatyvas.

VII SKYRIUS

EUROPOS KOMISIJAI TEIKIAMOS ATASKAITOS

50. Apie kiekvieną pagal Normų 16 ir 17 punktą suteiktą išimtį Europos Komisijai pranešama ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo jos suteikimo.

51. Ne vėliau kaip 2026 m. spalio 1 d. ir 2031 m. spalio 1 d. Europos Komisijai pateikiama kokybinė ir kiekybinė ataskaita apie 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2193 dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurų deginančių

įrenginių, kiekio apribojimo įgyvendinimą, veiksmus, kurių imtasi vidutinių KDĮ veikimo atitikčiai šios direktyvos nuostatomis patikrinti, ir visus atitikties užtikrinimo veiksmus pagal Europos Komisijos parengtą elektroninę ataskaitų teikimo priemonę, apimančią apskaičiuotą bendrą metinį vidutinių KDĮ išmetamo SO₂, NO_x ir kietųjų dalelių kiekį, suskirstytą pagal įrenginio tipą, kuro rūšį ir pajėgumo klasę.

52. Ne vėliau kaip 2021 m. sausio 1 d. pagal Europos Komisijos parengtą elektroninę ataskaitų teikimo priemonę Europos Komisijai pateikiama ataskaita, kurioje apskaičiuotas bendras metinis CO kiekis ir turima informacija apie vidutinių KDĮ, suskirstytų pagal kuro rūšį ir pajėgumo klasę, išmetamo CO koncentraciją.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

53. Normų laikymąsi kontroliuoja AAD.

54. Asmenys, pažeidę Normų nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Išmetamų teršalų iš vidutinių kurą deginančių įrenginių normų priedas

IŠ VIDUTINIŲ KDI IŠMETAMŲ TERŠALŲ RIBINĖS VERTĖS

1. Visos šiame priede nurodytos išmetamų teršalų ribinės vertės nustatytos esant 273,15 K temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui, atmetus vandens garų kiekį išmetamosiose dujose, esant standartiniam O₂ kiekiui: 6 % – kietąjį kurą deginantiesiems vidutiniams KDI; 3 % – skystąjį ir dujinį kurą deginantiesiems vidutiniams KDI, išskyrus variklius ir dujų turbinas; 15 % – varikliams ir dujų turbinoms.

2. Esamiems vidutiniams KDI, kurių vardinė šiluminė galia yra 1 MW ar didesnė, ir 5 MW ar mažesnė, išskyrus variklius ir dujų turbinas, taikomos išmetamų teršalų ribinės vertės (mg/Nm³):

Teršalas	Kieta biomasė	Kitas kietasis kuras	Gazolis	Skystasis kuras, išskyrus gazolį	Gamtinės dujos	Dujinis kuras, išskyrus gamtines dujas
SO ₂	200 ⁽¹⁾⁽²⁾	1100	–	350	–	200 ⁽³⁾
NO _x	650	650	200	650	250	250
kietosios dalelės	50	50	–	50	–	–

⁽¹⁾ Vertė netaikoma tik kietąją medieną deginantiesiems vidutiniams KDI.

⁽²⁾ 300 mg/Nm³ deginant šiaudus vidutiniuose KDI.

⁽³⁾ 400 mg/Nm³ geležies ir plieno pramonėje deginant mažo kaloringumo koksavimo krosnių dujas.

3. Esamiems vidutiniams KDI, kurių vardinė šiluminė galia yra didesnė kaip 5 MW, išskyrus variklius ir dujų turbinas, taikomos išmetamų teršalų ribinės vertės (mg/Nm³):

Teršalas	Kieta biomasė	Kitas kietasis kuras	Gazolis	Skystasis kuras, išskyrus gazolį	Gamtinės dujos	Dujinis kuras, išskyrus gamtines dujas
SO ₂	200 ⁽¹⁾⁽²⁾	400 ⁽³⁾	–	350 ⁽⁴⁾	–	35 ⁽⁵⁾⁽⁶⁾
NO _x	650	650	200	650	200	250
kietosios dalelės	30 ⁽⁷⁾	30 ⁽⁷⁾	–	30	–	–

⁽¹⁾ Vertė netaikoma tik kietąją medieną deginantiesiems vidutiniams KDI.

⁽²⁾ 300 mg/Nm³ deginant šiaudus vidutiniuose KDI.

⁽³⁾ 1 100 mg/Nm³ eksploatuojant vidutinius KDI, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra 5 MW ar didesnė, ir 20 MW ar mažesnė.

⁽⁴⁾ Iki 2030 m. sausio 1 d. – 850 mg/Nm³ mazutą deginant vidutiniuose KDI, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra 5 MW ar didesnė, ir 20 MW ar mažesnė.

⁽⁵⁾ 400 mg/Nm³ deginant mažo kaloringumo koksavimo krosnių dujas; 200 mg/Nm³ geležies ir plieno pramonėje deginant mažo kaloringumo aukštakrosnės dujas.

⁽⁶⁾ 170 mg/Nm³ deginant biodujas.

⁽⁷⁾ 50 mg/Nm³ eksploatuojant vidutinius KDI, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra 5 MW ar didesnė, ir 20 MW ar mažesnė.

4. Esamiems varikliams ir dujų turbinoms, taikomos išmetamų teršalų ribinės vertės (mg/Nm³):

Teršalas	Vidutinio KDI tipo	Gazolis	Skystasis kuras, išskyrus gazolį	Gamtinės dujos	Dujinis kuras, išskyrus gamtines dujas
SO ₂	Varikliai ir dujų turbinos	—	120	—	15 ⁽¹⁾⁽²⁾
NO _x	Varikliai	190 ⁽³⁾⁽⁴⁾	190 ⁽³⁾⁽⁵⁾	190 ⁽⁶⁾	190 ⁽⁶⁾
	Dujų turbinos ⁽⁷⁾	200	200	150	200
kietosios dalelės	Varikliai ir dujų turbinos	—	10 ⁽⁸⁾	—	—

⁽¹⁾ 60 mg/Nm³ deginant biodujas.

⁽²⁾ 130 mg/Nm³ deginant mažo kaloringumo koksavimo krosnių dujas ir 65 mg/Nm³ geležies ir plieno pramonėje deginant mažo kaloringumo aukštakrosnių dujas.

⁽³⁾ 1 850 mg/Nm³ šiais atvejais:

- dyzelinių variklių, kurių gamyba pradėta anksčiau nei 2006 m. gegužės 18 d.;

- dvejopo kuro variklių, kai jie degina skystąjį kurą.

⁽⁴⁾ 250 mg/Nm³ eksploatuojant variklius, kurių vardinė šiluminė galia yra 1 MW ar didesnė, ir 5 MW ar mažesnė.

⁽⁵⁾ 250 mg/Nm³ eksploatuojant variklius, kurių vardinė šiluminė galia yra 1 MW ar didesnė ir 5 MW ar mažesnė; 225 mg/Nm³ eksploatuojant variklius, kurių vardinė šiluminė galia yra 5 MW ar didesnė ir 20 MW ar mažesnė.

⁽⁶⁾ 380 mg/Nm³ dvejopo kuro varikliams, kai jie degina dujinį kurą.

⁽⁷⁾ Išmetamų teršalų ribinės vertės taikomos tik esant didesnei kaip 70 % apkrovai.

⁽⁸⁾ 20 mg/Nm³ eksploatuojant vidutinius KDI, kurių vardinė šiluminė galia yra 1 MW ar didesnė ir 20 MW ar mažesnė.

5. Naujiems vidutiniams KDI, išskyrus variklius ir dujų turbinas, taikomos išmetamų teršalų ribinės vertės (mg/Nm³):

Teršalas	Kieta biomasa	Kitas kietasis kuras	Gazolis	Skystasis kuras, išskyrus gazolį	Gamtinės dujos	Dujinis kuras, išskyrus gamtines dujas
SO ₂	200 ⁽¹⁾	400	—	350	—	35 ⁽²⁾⁽³⁾
NO _x	300 ⁽⁴⁾	300 ⁽⁴⁾	200	300	100	200
kietosios dalelės	20 ⁽⁵⁾	20 ⁽⁵⁾	—	20 ⁽⁶⁾	—	—

⁽¹⁾ Vertė netaikoma tik kietąją medienos biomasę deginantiesiems vidutiniams KDI.

⁽²⁾ 400 mg/Nm³ deginant mažo kaloringumo koksavimo krosnių dujas ir 200 mg/Nm³ geležies ir plieno pramonėje deginant mažo kaloringumo aukštakrosnės dujas.

⁽³⁾ 100 mg/Nm³ deginant biodujas.

⁽⁴⁾ 500 mg/Nm³ eksploatuojant vidutinius KDI, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra 1 MW ar didesnė ir 5 MW ar mažesnė.

⁽⁵⁾ 50 mg/Nm³ eksploatuojant vidutinius KDI, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra 1 MW ar didesnė ir 5 MW ar mažesnė; 30 mg/Nm³ eksploatuojant vidutinius KDI, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra 5 MW ar didesnė ir 20 MW ar mažesnė.

⁽⁶⁾ 50 mg/Nm³ eksploatuojant vidutinius KDI, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra 1 MW ar didesnė ir 5 MW ar mažesnė.

6. Naujiems varikliams ir dujų turbinoms taikomos išmetamųjų teršalų ribinės vertės (mg/Nm^3):

Teršalas	Vidutinio KDI tipo	Gazolis	Skystasis kuras, išskyrus gazolį	Gamtinės dujos	Dujinis kuras, išskyrus gamtines dujas
SO ₂	Varikliai ir dujų turbinos	—	120	—	15 ⁽¹⁾
NO _x	Varikliai ⁽²⁾	190 ⁽³⁾	190 ⁽³⁾⁽⁴⁾	95 ⁽⁵⁾	190
	Dujų turbinos ⁽⁶⁾	75	75	50	75
kietosios dalelės	Varikliai ir dujų turbinos	—	10 ⁽⁷⁾	—	—

⁽¹⁾ 40 mg/Nm^3 deginant biodujas.

⁽²⁾ Variklių, veikiančių 500–1 500 valandų per metus, atveju gali būti netaikomas reikalavimas laikytis tų išmetamųjų teršalų ribinių verčių, jei taikomos pirminės NO_x išmetamųjų teršalų kiekio ribojimo priemonės ir neviršijamos šios ribinės vertės: 1850 mg/Nm^3 dvejopo kuro varikliams, kai jie degina skystąjį kurą, ir 380 mg/Nm^3 , kai jie degina dujas; 1 300 mg/Nm^3 dyzeliniams varikliams, kurių apsukos yra 1 200 aps./min. arba mažesnės, kurių bendra vardinė šiluminė galia mažesnė arba lygi 20 MW, ir 1 850 mg/Nm^3 dyzeliniams varikliams, kurių bendra vardinė šiluminė galia didesnė kaip 20 MW; 750 mg/Nm^3 dyzeliniams varikliams, kurių apsukos yra didesnės kaip 1 200 aps./min.

⁽³⁾ 225 mg/Nm^3 dvejopo kuro varikliams, kai jie degina skystąjį kurą.

⁽⁴⁾ 225 mg/Nm^3 dyzeliniams varikliams, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra mažesnė arba lygi 20 MW, o apsukos yra 1 200 aps./min. arba mažesnės.

⁽⁵⁾ 190 mg/Nm^3 dvejopo kuro varikliams, kai jie degina dujinį kurą.

⁽⁶⁾ Išmetamųjų teršalų ribinės vertės taikomos tik esant didesnei kaip 70 % apkrovai.

⁽⁷⁾ 20 mg/Nm^3 eksploatuojant įrenginius, kurių bendra vardinė šiluminė galia yra 1 MW ar didesnė ir 5 MW ar mažesnė.“